

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา
สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

FACTORS AFFECTING THE PERCEPTION OF SUFFICIENCY ECONOMY
PHILOSOPHY PRINCIPLES OF UNDERGRADUATE STUDENTS, FACULTY OF
EDUCATION IN VALAYA ALONGKRON RAJABHAT UNIVERSITY
UNDER THE ROYAL PATRONAGE

สมบัติ คชสิทธิ์¹ และอรสา จรุงธรรม²
Sombat Kotchasit¹ and Orasa Charoomtham²

¹ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

² หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาเคมีและวิทยาศาสตร์ทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี

¹ Ph.D. (Curriculum and Instruction), Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal
Patronage, Pathum Thani

² B.Ed. (Chemistry and General Science), Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal
Patronage, Pathum Thani

E-mail: sombat@vru.ac.th, orasa74@gmail.com

Received:	May 24, 2021
Revised:	September 6, 2021
Accepted:	September 20, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและ
2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา สังกัดคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษา
สังกัดคณะครุศาสตร์ ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งได้มาโดยวิธีการ
สุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 329 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.921 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย
ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย วิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การ
ถดถอยพหุคูณ แบบขั้นบันได

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ
นักศึกษา สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในภาพรวม
มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงมี 4 ปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด คือ ตัวแปรการเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลที่มีชื่อเสียง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.268 รองลงมา คือ ตัวแปรการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ตัวแปรการปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และตัวแปรบรรยากาศการเรียนการสอน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.221, 0.168, 0.155 ตามลำดับ ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถร่วมกันพยากรณ์การรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา สังกัดคณะครุศาสตร์ได้ร้อยละ 63.80 และสมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ การรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง = 0.350 (เป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลที่มีชื่อเสียง) + 0.302 (การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว) + 0.229 (ปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา) + 0.198 (บรรยากาศการเรียนการสอน)

คำสำคัญ

การรับรู้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the level of the perception of Sufficiency Economy Philosophy principles and 2) the factors affected towards the perception of Sufficiency Economy Philosophy principles of students in the Faculty of Education in Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage. The research sample consisted of 329 elementary students in the Faculty of Education Undergraduate in Valaya Alongkorn Rajabhat University and student were studied in the first semester of the 2563 academic year. Data were collected by a questionnaire which Cronbach's Alpha Coefficient (α) = 0.921 and analyzed by means, average deviation, correlation coefficient, multiple linear regression analysis (stepwise).

Research findings were as follows: 1) The perception of Sufficiency Economy Philosophy principles of students in the Faculty of Education Undergraduate in Valaya Alongkorn Rajabhat University were high in all aspects. 2) The relations between 4 factors affected towards the perception of Sufficiency Economy Philosophy principles were positive direction with significant at the .05 level : the factor with the most perception of Sufficiency Economy Philosophy principles was the factor of Prototype and role model with Correlation Coefficient at the 0.268 level the factors of family support, the factors of teacher- student interaction and instructional climate with Correlation Coefficient at the 0.221, 0.168, and 0.155 level as follows. Factors affected towards the perception of Sufficiency Economy Philosophy principles have the factors to predict the perception of Sufficiency Economy Philosophy principles of students

in the Faculty of Education in Valaya Alongkron Rajabhat University Under the Royal Patronage was Prototype and role model , family support, teacher- student interaction and instructional climate the factors were able to make a prediction of 63.8 % and regression equation of standard scores is the perception of Sufficiency Economy Philosophy principles = 0.350 (Prototype and role model factor)+ 0.302(family support factor)+ 0.229 (teacher- student interaction factor) +0.198(instructional climate).

Keywords

Perception, Sufficiency Economy Philosophy Principles, Student

ความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันนั้นในหลายองค์กรได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาองค์กร เพื่อมุ่งให้เกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมภายในองค์กรซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนพร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมให้คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศสามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมได้ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้นในหลาย ๆ หน่วยงาน ได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุล ปลูกฝังและเสริมสร้างให้นักเรียน นักศึกษามีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึก มีความภูมิใจในความเป็นไทย มีระเบียบวินัย มีจิตสาธารณะ และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรจัดการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน เพื่อขับเคลื่อนให้เยาวชนรู้จักความพอเพียง ปลูกฝัง อบรมให้เยาวชนมีความสมดุล ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยสอดแทรกแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในทุกระดับชั้น (Office of the Education Council, 2010) ระบบการศึกษา บนพื้นฐานของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะต้องสอนให้นักศึกษาคำนึงถึงความพอประมาณในการดำเนินชีวิต ไม่โลภ ไม่ฟุ้งเฟ้อ มีการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผล ไม่ใช่อารมณ์ ฝึกให้มีการมองไปข้างหน้า และเตรียมตัวให้พร้อมกับความผันผวนของเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างรู้เท่าทัน รวมถึงการหมั่นแสวงหาความรู้ เพื่อให้เกิดความรอบรู้ในด้านต่าง ๆ ฝึกฝนตนเองให้มีความรอบคอบและระมัดระวัง โดยใช้สติปัญญาในการทำงานและดำเนินชีวิต และที่สำคัญปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังเน้นให้นักศึกษามีคุณธรรม มีความอดทน ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ การไม่เบียดเบียนผู้อื่น การแบ่งปัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต

เนื่องจากการนำแนวคิดพื้นฐานของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้นั้น จะไม่สามารถก่อประโยชน์ให้กับตนเองหรือผู้อื่นได้อย่างเต็มที่ และถูกต้องหากผู้นำไปใช้นั้นขาดความเข้าใจอย่างถ่อง

แต่ซึ่งการรับรู้เพื่อที่จะพัฒนาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษานั้นจึงควรมุ่งไปสู่การบูรณาการความรู้ ทั้งเนื้อหา วิธีการ แหล่งเรียนรู้ และผู้รู้อย่างกว้างขวาง ควรพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งก็คือ นักศึกษาจะต้องมีการเรียนแบบมีเหตุมีผล หรือความพอดี พอประมาณ รวมทั้งการปลูกฝังระบบคุณค่าต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อทำให้เกิดสติปัญญา ความรอบรู้ และศีลธรรม อันจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาเกิดประโยชน์กับตนเองและสังคมอย่างพอเพียง ภายใต้กระแสของโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์พัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการมาจากวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ มีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามอัตลักษณ์ “บัณฑิตจิตอาสาพัฒนาท้องถิ่น” การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งโดยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวันนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพึ่งตนเอง เป็นหลัก มีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นเป็นตอนด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง พิจารณาถึงความเหมาะสมพอดี มีเหตุผลที่พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยยึดหลักสายกลาง ไม่ประหยัดจนตระหนี่ถี่เหนียว หรือฟุ้งเฟ้อจนเกินความจำเป็น รวมทั้งต้องประกอบอาชีพด้วยความถูกต้องสุจริตต้องขวนขวายไฝหาคำรู้ให้เกิดมีรายได้เพิ่มพูนขึ้นจนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เป็นการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันในทางการค้าขายหรือประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรง ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดีลดละสิ่งชั่วให้หมดสิ้นไป อย่าฟุ้งเฟ้อ อย่ายึดวัตถุเป็นที่ตั้งอยู่กินตามฐานะ ใช้สติปัญญาในการดำรงชีวิต

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้เพื่อพัฒนาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ หากทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการรับรู้ของนักศึกษาได้แล้วนั้นจะทำให้ผู้วิจัยจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างสอดคล้องกับแนวคิดและยังสามารถปลูกฝังค่านิยมแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้เรียนในวันข้างหน้าได้ต่อไป และมหาวิทยาลัยยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการนำไปสอดแทรกหลักสูตรคุณธรรมจริยธรรม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่นักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์โดยการปลูกฝังค่านิยมแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดการเรียนการสอนตามแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดแทรกในหลักสูตรการเรียนการสอนจะเป็นผลให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพเกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

นักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับใดและมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะ
ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น
นักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 ของมหาวิทยาลัย
ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 รวม 7 สาขา ได้แก่ สาขา
คณิตศาสตร์ สาขาเคมีและวิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาชีววิทยาและวิทยาศาสตร์ทั่วไป สาขาการศึกษา
ปฐมวัย สาขาภาษาไทย สาขาภาษาจีน สาขาภาษาอังกฤษ รวมทั้งสิ้น 1,299 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ ที่กำลัง
ศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 และได้
กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กฎที่ชูแมคเกอร์และโลแมกซ์ (Schumacher & Lomax, 1996)
กำหนดให้ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 10 - 20 คนต่อตัวแปรในการวิจัย 1 ตัวแปร การวิจัยครั้งนี้กำหนด
ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 20 คนต่อ 1 ตัวแปร การวิจัยครั้งนี้ศึกษาตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 7 ตัวแปร จึงได้
ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับ 140 คน เพื่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยลงจากร้อยละอัตราการ
ตอบกลับของแบบสอบถามในการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ปรับขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดขนาด
กลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ตามตารางของยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%
($\alpha = .05$) ได้นักศึกษาจำนวน 329 คนแล้วทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random
Sampling) เพื่อให้ได้ข้อมูลตอบกลับที่เพียงพอจะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรตาม ได้แก่ การรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะ
ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

2.2 ตัวแปรต้นจำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว
(X_1) ตัวแปรบรรยากาศการเรียนการสอน (X_2) ตัวแปรการปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา (X_3)
ตัวแปรการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับนักศึกษา (X_4) ตัวแปรสภาพแวดล้อมทางกายภาพของ
มหาวิทยาลัย (X_5) และตัวแปรการเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลที่มีชื่อเสียง (X_6)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามวัดการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 3 ตอน คือ 1) ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ 2) ระดับการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC) พบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และตรวจสอบความเที่ยงโดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน นำมาหาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) พบว่า ตอนที่ 2 ระดับการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าความเที่ยง 0.91 และตอนที่ 3 ระดับการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าความเที่ยง 0.89

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1) วิเคราะห์ระดับการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา ด้วยค่าเฉลี่ย ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย ทั้งนี้ผู้วิจัยแปลความหมายของค่าเฉลี่ยจากแบบสอบถาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยคำนวณช่วงห่างของคะแนนจากค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1981) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง การรับรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง การรับรู้อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง การรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง การรับรู้อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง การรับรู้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษา ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านเงื่อนไขความรู้ รองลงมาได้แก่ ด้าน

การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ด้านความมีเหตุผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านความพอประมาณ แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

การรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	n= 329		ระดับ
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านความพอประมาณ	3.84	0.58	มาก
2. ด้านความมีเหตุผล	4.01	0.42	มาก
3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว	4.20	0.44	มาก
4. ด้านเงื่อนไขความรู้	4.34	0.43	มากที่สุด
5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.10	0.46	มาก
รวม	4.10	0.34	มาก

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่า ค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ ในภาพรวมมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ตัวแปรการเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลที่มีชื่อเสียง (X_6) ตัวแปรการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว (X_1) ตัวแปรการปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา (X_3) และตัวแปรบรรยากาศการเรียนการสอน (X_2) ซึ่ง ตัวแปรปัจจัยเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนร่วมกันได้ร้อยละ 63.80 ส่วนตัวแปรการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับนักศึกษา (X_4) ตัวแปรสภาพแวดล้อมทางกายภาพของมหาวิทยาลัย (X_5) ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงดังตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์

ตัวแปร	β	ลำดับที่	b	SE _b	t	Sig.
X_1	.296	1	.216	.033	6.596*	.000
X_2	.192	4	.150	.041	3.637*	.000
X_3	.206	3	.151	.035	4.281*	.000
X_4	.067	6	.073	.041	1.772	.077
X_5	.123	5	.093	.059	1.578	.115
X_6	.235	2	.180	.059	3.039*	.003
R = 0.803 R ² = 0.644 R ² _{adj} = 0.637						
F = 97.135* Sig = 0.000						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวแปรพยากรณ์	b	β	SE _b	t
X ₆	.268	.350	.027	9.857*
X ₁	.221	.302	.033	6.717*
X ₃	.168	.229	.033	5.035*
X ₂	.155	.198	.041	3.732*
R = 0.798 R ² = 0.638 SE _{est} = 0.209 F = 142.49*				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมี 4 ปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด คือ ตัวแปรการเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลที่มีชื่อเสียง (X₆) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.268 รองลงมา คือตัวแปรการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว (X₁) ตัวแปรการปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา (X₃) และ ตัวแปรบรรยากาศการเรียนการสอน (X₂) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.221, 0.168, 0.155 ตามลำดับ ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถรวมกันพยากรณ์การรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ได้ร้อยละ 63.80 และ สมการถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน คือ การรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง = 0.350 (การเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลที่มีชื่อเสียง) + 0.302 (การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว) + 0.229 (การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา) + 0.198 (บรรยากาศการเรียนการสอน)

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัย พบว่าระดับการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์ (Bhiromrat, 2010) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับสูง และมีระดับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ส่วนใหญ่ได้มีการเรียนรู้และรับรู้จากแผนการเรียนรายวิชา VGE 101 ตามรอยพระยุคลบาท ในชั้นปีที่ 1 ได้มีการเรียนเกี่ยวกับหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง จึงได้นำมาปรับใช้ในในชีวิตประจำวันและภายใน

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ยังมีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาท้องถิ่น และส่งเสริมการสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ และฝึกอบรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย

2. จากผลการวิจัย พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมี 4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งตัวแปรการเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลที่มีชื่อเสียงส่งผลมากที่สุดรองลงมา คือตัวแปรการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ตัวแปรการปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และตัวแปรบรรยากาศการเรียนการสอน ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถร่วมกันพยากรณ์การรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ได้ร้อยละ 63.80 ซึ่งสอดคล้องบางส่วนกับผลการวิจัยของกานดา เตชะชั้นหมาก (Tekhanmag, 2013) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (มีความสัมพันธ์เชิงปฏิฐานในระดับน้อยมาก) 2) จำนวนเงินที่ได้รับเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายต่อเดือน (มีความสัมพันธ์เชิงปฏิฐานในระดับน้อยมาก) และ 3) ความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (มีความสัมพันธ์เชิงปฏิฐานในระดับน้อยมาก) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ส่วนใหญ่ได้มีการเรียนรู้และรับรู้จากแผนการเรียนรายวิชา VGE 101 ตามรอยพระยุคลบาท ซึ่งมีเนื้อหาการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการแห่งศาสตร์พระราชชาติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน อาจทำให้นักศึกษาได้เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ซึ่งเป็นวิธีการแห่งศาสตร์พระราชชาติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงใช้เป็นวิธีการทรงงานมาตลอดรัชสมัย โดย พระองค์ท่านทรงเป็นบุคคลต้นแบบเผยแพร่ความรู้ (Prototype and role model) ทรงโปรดการสร้างสรรค์ต้นแบบการเผยแพร่ความรู้ โดยทรงตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต่าง ๆ เช่น ที่ห้วยทราย เขาหินซ้อน ภูพาน ห้วยฮ่องไคร้ อ่าวคุ้งกระเบน และ พิกุลทอง โครงการชั่งหัวมัน หรือแม้แต่พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ที่เปิดโอกาสให้เกษตรกรได้ศึกษา เรียนรู้ ดูงาน สำหรับเกษตรกรทฤษฎีใหม่ส่งสร้างต้นแบบแห่งการเรียนรู้ให้ประชาชนได้ศึกษาที่วัดมงคลชัยพัฒนา จังหวัดสระบุรี ทรงโปรดที่จะเลือกพื้นที่ที่มีปัญหาที่สุดเพื่อตั้งเป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนา ยกตัวอย่างเช่น บริเวณห้วยทรายนั้น มีการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่าทำการเกษตรแบบผิดวิธีจนดินเสื่อมโทรม แห้งแล้ง เป็นดินดาน เพราะหน้าดินพังทลายไปหมดสิ้น เมื่อวันที่ 5 เมษายน พุทธศักราช 2526 ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรพื้นที่ ห้วยทรายมีพระราชดำรัสด้วยน้ำพระราชหฤทัยห่วงใยว่า "หากปล่อยทิ้งไว้ จะกลายเป็นทะเลทรายในที่สุด" ทรงใช้ความอุตสาหะ พยายามในการพัฒนาห้วยทราย ซึ่งมีแต่ดินดานแข็ง ในขั้นแรกต้องเจาะดินดาน เพื่อปลูกแฝก ให้หญ้าแฝกหยั่งรากลึกหลายดินดาน ออกให้โปร่งเพื่อให้รากพืชอื่น ๆ สามารถชอนไชไปเติบโตได้ เนื่องจากพื้นที่แห้งแล้งและมีการกัดเซาะของหน้าดินมาก ต้องมีการสร้างฝายชะลอน้ำและหลุมกักเก็บน้ำเล็ก ๆ ไว้ในพื้นที่เพิ่มความชุ่มชื้น ในขณะที่ที่ตั้งของโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง เป็นพื้นที่ป่าพรุ ดินพรุ ซึ่งเปรี้ยวจัดมากจนไม่สามารถจะปลูกพืชใด ๆ ได้เลย ก็ทรงใช้การแก้แล้งดินในการแก้ปัญหาจนเป็นพื้นที่การเกษตรได้ การที่ทรงเลือกใช้พื้นที่ที่มีปัญหาและความยากลำบากในการพัฒนานั้นก็เพื่อเป็นต้นแบบให้ประชาชน

ได้เห็นและทำตาม ซึ่งหากแม้พื้นที่ที่มีปัญหามากที่สุดก็ยังพัฒนาให้ได้ดี นักศึกษาและประชาชนเองก็น่าจะทำตามได้เป็นการเรียนรู้จากตัวแบบ (Role model) ที่เป็นแรงบันดาลใจในการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ ได้ดีที่สุดใน

การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์นั้นอาจเป็นผลมาจาก บิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีการดูแลเอาใจใส่ ให้ความรัก ความใกล้ชิด เข้าใจกัน คอยช่วยเหลือสนับสนุน ไว้วางใจกัน รับฟังและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จะสามารถส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมด้านต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ความรับผิดชอบ มีระเบียบ วินัย ประหยัด อุตุน เสียสละ กตัญญู และ นักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ดี ส่งผลให้นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีเจตคติที่ดีต่อทุก ๆ เรื่องที่นักศึกษาเข้าไปร่วมกิจกรรม สอดคล้องกับการศึกษาของ Hurlock (1974) ซึ่งพบว่า ผลของการอบรมเลี้ยงดูเด็กโดยวิธีประชาธิปไตย ให้ความรัก ความสนใจ และเห็นความสำคัญของเด็ก จะทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเพื่อนมาก เป็นมิตร ซื่อสัตย์ คล่องแคล่ว ร่าเริง มีอารมณ์มั่นคง มีความคิดริเริ่มพึ่งตนเอง สามารถเผชิญชีวิตด้วยความมั่นใจและทำให้เด็กรู้จักรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura (1986) ที่มีความเชื่อว่า การเรียนรู้ส่วนใหญ่ของคนเราเกิดขึ้น จากตัวแบบ ซึ่งตัวแบบที่เป็นบุคคลจริงจะมีผลต่อการเรียนรู้และการเกิดพฤติกรรมของบุคคลตามมา ที่ปฏิสัมพันธ์โดยตรงและใกล้ชิด ผู้ปกครองจึงเป็นตัวแบบที่มีความใกล้ชิดกับนักศึกษา พฤติกรรมของผู้ปกครองจึงมีผลต่อนักศึกษา นั่นคือ ถ้าผู้ปกครองเป็นแบบอย่างการพัฒนาตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก็จะส่งผลให้นักศึกษามีแนวโน้มที่จะมีการเรียนรู้และรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามไปด้วย

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และ บรรยากาศการเรียนการสอนส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ นั้นอาจเป็นผลมาจากนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ทุกคนได้มีการเรียนรู้และรับรู้จากแผนการเรียนรายวิชา VGE 101 ตามรอยพระยุคลบาทซึ่งเป็นวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป (General Education) และเพราะว่า อาจารย์ที่เข้าไปมีส่วนร่วมกับการเรียนการสอน ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำระหว่างดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้นักศึกษากล้าซักถามอาจารย์ในชั้นเรียน จะเป็นการช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาได้และถ้าอาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ถามปัญหาต่าง ๆ ที่สงสัย ให้นักศึกษาความคิดอิสระในแต่ละบทเรียน นักศึกษาก็จะมีความสบายใจในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน บรรยากาศในห้องเรียนก็น่าเรียนไม่ตึงเครียด ซึ่งทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี เรียนรู้อย่างมีความสุขและ การมีความสัมพันธ์ที่ดี กับนักศึกษา เช่น มีความเข้าใจนักศึกษา แสดงความเป็นเพื่อนช่วยเหลือปัญหาส่วนตัว ปัญหาการเรียน ยกย่องชมเชยนักศึกษาที่ทำงานดี ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของนักศึกษา ส่งเสริมและให้กำลังใจนักศึกษาซึ่งทำให้ส่งผลต่อระดับปฏิสัมพันธ์ที่มากด้วยเช่นกัน (Ryans, 1960) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหากอาจารย์และนักศึกษามีการกล้าว่าคำทักทายทุกครั้งที่มีการเรียนการสอนในชั้นเรียนและหรือ อาจารย์ให้นักศึกษาฝึกการอภิปรายกิจกรรมในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกวิจารณ์ผลงานเพื่อนทั้ง

รายบุคคลและรายกลุ่ม ฝึกกล้าแสดงความคิดเห็น อาจารย์กล่าวคำยกย่องชมเชยหรือสนับสนุนให้กำลังใจนักศึกษาทุกครั้งรวมถึงการที่อาจารย์ได้บอกให้นักศึกษาอ่านหนังสือหรือค้นคว้าเพิ่มเติมทุกครั้งก่อนเรียนเนื้อหาในบทถัดไป ก็ส่งผลต่อระดับการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Bandura (1977) ที่กล่าวว่าปฏิสัมพันธ์ซึ่งเกิดขึ้นในการเรียนรู้ว่าคนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราเสมอ การเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ซึ่งทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีอิทธิพลต่อกันและกัน และอาจารย์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดและดำเนินกิจกรรมการสอนในห้องเรียน อาจารย์เป็นผู้นำความคิดและเป็นผู้มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อให้นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ พฤติกรรมของอาจารย์นั้นจะเป็นตัวกำหนดที่สำคัญของการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน และมีอิทธิพลต่อจิตใจของผู้เรียนรวมทั้งมีเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อสังคม ปฏิสัมพันธ์จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากอาจารย์และนักศึกษามีการโต้ตอบและสื่อความหมายต่อกันอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นระหว่างการอธิบาย การถามคำถาม การตอบคำถาม การซักถาม จะเห็นได้ว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาเป็นส่วนที่ช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ตามจุดมุ่งหมายรายวิชาที่อาจารย์ทุกคนสามารถสอดแทรกเนื้อหาหลักการแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้นักศึกษาได้รับรู้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ถึงแม้ว่าจะมีตัวแปรถึง 4 ตัวแปร ที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ คณาจารย์ประจำหลักสูตร ควรจะต้องมีแนวทางส่งเสริมให้คณาจารย์ได้ให้ความรู้กระบวนการคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งคณะครุศาสตร์ควรมีการพัฒนากิจกรรมใหม่ ๆ ที่ส่งเสริมต่อพัฒนาการทางความคิดและการนำสู่การปฏิบัติพัฒนาการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

1.2 ตัวแปรที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาในครั้งนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ได้ร้อยละ 63.80 ที่เหลือเป็นอิทธิพลจากตัวแปรอื่นที่ไม่ได้นำมาศึกษา ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรพิจารณาตัวแปรที่คาดว่าจะส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์นำมาศึกษาเพิ่มเติม

1.3 ควรมีการศึกษาวิจัยว่าโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์มีความแตกต่างกันระหว่างคณะ แตกต่างกันระหว่างมหาวิทยาลัยแต่ละมหาวิทยาลัยหรือไม่

1.4 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องอิทธิพลของกระบวนการหล่อหลอมและการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่มีอิทธิพลและกระบวนการอย่างไรที่ทำให้นักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์มีการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสูงขึ้น

1.5 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องความแปรเปลี่ยนของการรับรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่ามีความแปรเปลี่ยนตามระยะเวลาที่ผ่านไปหรือระดับชั้นในแต่ละปีของนักศึกษาหรือไม่

References

- Bandura, A. (1977). **Social Learning, theory**. New Jersey: Prentice. Hall.
- Bandura, A. (1986). **Social foundations of thought and action: a social cognitive theory**. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Bhiromrat, K. (2010). **pat̄ch̄ai th̄i samphan kap phrut̄tikam k̄andamnōen ch̄iwit t̄am pratyā s̄et̄thakit phōph̄iang khōng naksuksā mahāwit̄thayālai r̄atchaphat Phra Nakhōn Sī ‘Ayut̄thaya** [Students conduct of Rajabhat Unversities in Bangkok on the way of self-sufficient economy]. Bangkok: Suan Sunandha Rajabhat University.
- Best, J. W. (1981). **Research in Education**. New Jersey: Prentice-Hall.
- Hurlock, E. B. (1974). **Development Psychology**. New Delgi: Tata Megraw-Hill.
- Office of the Education Council. (2010). **ph̄aenkan̄ suksā h̄æ ch̄at̄ chabap prap̄prung (Phō̄Sō sōngphanh̄arō̄jhasipsōng - sōngphanh̄arō̄jhasipkaō): chabap sarup**. Bangkok: Phrik Wan Graphic.
- Ryans, David G. (1960). **Characteristics of teachers: Their description, comparison, and appraisal, a research study**. Washington, D.C.: American Council on Education.
- Schumacher, R. E. & Lomax, R. G. (1996). **A beginner’s guide to structural equation modeling**. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Tekhanmag, K. (2013). **phrut̄tikam k̄andamnōen ch̄iwit t̄am lak pratyā s̄et̄thakit phōph̄iang khōng naksuksā mahāwit̄thayālai r̄atchaphat nai khēt Krung Thēp Mahā Nakhōn** [Factors Related to Life Styles by Sufficiency Economy Philosophy of Students of Phranakhon Si Ayut̄thaya Rajabhat University]. Phra Nakhon Si Ayut̄thaya: Phranakhon Si Ayut̄thaya Rajabhat University.
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. Third edition. NewYork: Harper and Row Publication.